

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodj sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprtne reklamacije so poštnine proste.

Živinske zavarovalnice.

Da bi pospeševalo kmetijstvo posebno pa živinorejo, jo izdalо ministrstvo vzorna pravila za živinske zavarovalnice, ki naj bi bile pričakovani pri snovanju zavarovalnic in z vsebino kojih hočemo površno seznaniti naše čitatelje.

Samopomoč je jedno izmed onih sredstev, ki morejo kmeta rešiti iz onega žalostnega položaja, v katerem se danes nahaja. Radi tega naj se snujejo živinske zavarovalnice v znanimu samopomoči na podlagi medsebojne vzajemnosti. Člani zavarovalnice naj se smatrajo za člane velike družine, v koji je vsak član navezan na drugega in je dolžan vsak član drugemu članu v nesreči pomagati. Vse člane vezati mora medsebojna ljubezen, ako hočejo, da bo vspevala zavarovalnica.

Zavarovalnico se lahko osnuje, če se je prijavilo najmanj 50 živinorejcev, ki imajo najmanj 100 goved, ki so sposobna za zavarovanje. Član te zavarovalnice more biti vsakdo, ki se v dotičnem okolišču, za kogega je ustanovljena zavarovalnica, peča z živinorejo. Člani ne morejo postati: 1. oni, ki imajo za jednake nezgode zavarovano svojo živino že pri drugi zavarovalnici; 2. oni, ki kupujejo z živino, v prvi vrsti živinski prekupci; 3. člani pa ne morejo biti tudi oni — in to je posebno važno —, ki zanemarjajo svojo živino, ki jo ali preslabo krmijo ali pa premalo varujejo pri delu in jo na ta način ugnabljajo.

Za zavarovanje nesposobna so živinčeta, ki so 1. še bolna; 2. ravno prebolela bolezni; 3. živina iz hlevov, v kajih je razsajala kužna bolezen in se uradno še ni proglašilo, da ni nobene nevarnosti več; 4. živina, ki je preveč zanemarjena; 5. živina iz onih hlevov, v kajih

se postavlja tržna živila in 6. živila živinskih prekupev.

Tudi glede starosti živila, v koji jo je moči zavarovati, je natančno določeno. Zavarovati se ne more goved pod 3 meseci in ne nad 12 leti.

Kdor hoče svojo živilo zavarovati, mora se oglasiti pri načelstvu, ki ukrene vse potrebno za njegov sprejem. Živilo, ki je uže zavarovana, ceni posebna komisija in na podlagi te cenitve se določijo tudi prispevki, ter v slučaju nezgode tudi odškodnina.

Zavarovalnice so lahko za govejo živilo ali pa za konje. Okolišče, na koje se razteza zavarovalnica, je lahko večje ali manjše ter se določa v vsakem posameznem slučaju po krajevnih razmerah.

V taki zavarovalnici ima vsak član dolžnosti in pravice. Glavna dolžnost vsakega člana je plačevati letne doneske in v slučaju potrebe tudi izvanredne prispevke. Ako je namreč v jednem letu veliko nesreč in se vsa škoda iz rednih letnih doneskov ne more pokriti, dolžni so člani plačati izvanredne prispevke v pokritje škode. Nasprotno pa, ako iz rednih letnih doneskov kaj preostane, dene se ta prihranek na stran in se v slučaju obilnih nezgod pokrijejo izvanredni izdatki, ne da bi morali člani plačevati zato posebne prispevke.

Glavna pravica vsakega člana obstaja v tem, da sme vsak član za poginulo živilo zahtevati odškodnino; pravico ima se udeleževati občnih zborov, tamkaj govoriti, staviti predloge in dajati nasvete, katere vpošteva odbor ozir. načelstvo.

Vspešno delovanje zavarovalnic pa je po našem mnenju v prvi vrsti odvisno od načelstva. V načelstvu morajo biti osebe, ki so

pripravljene popolnoma se žrtvovati, a imeti morajo tudi za to vse potrebne zmožnosti. Brez dobrih voditeljev ni dobrih sadov.

Najbolj zmožni, da prevzamejo načelstvo, so na deželi duhovniki in učitelji.

Posebno lahko pride na ta način učitelj do sodelovanja v gospodarskih stvareh. Kmet, ki ne zna ravno prav dobro svinčnika ali persa viheti, hvaležno sprejme pomoč, tu so vrata, ki se odpirajo učitelju k zaupanju ljudstva. Pri takih prilikah dobi učitelj vpogled v gospodarske odnose ljudstva in v tem zamej ljudstvu ne samo svetovati, ampak tudi dejansko pomagati. Ako bo učitelj na ta način pomagal ljudstvu, rastel bo njegov ugled in spoštovanje od strani ljudstva in to more le ugodno uplivati na vspehe v šoli.

Oni, ki hočejo našemu ubogemu kmetu pomagati na tem polju in se čutijo za to poklicane, naj zahtevajo pri glavarstvu svojega okraja izvod pravil, kjer bodo dobili tudi vsa potrebna nadaljnja navodila.

Na delo torej za zboljšanje žalostnega položaja našega kmeta. D.

Politični ogled.

V deželnem zboru štajerskem se je dr. Hrašovec pritožil, da vlada na ljubo nemškutarjem razveljavlja po večkrat občinske volitve ter tako dela stroške občini in neprične volilcem. Dr. Jurtele je predlagal, naj se spremeni občinski red.

Jugoslovansko vprašanje. V deželnem zboru Kranjskem je dr. Sustersič omenil, da je treba Slovencem na Kranjskem dalekovidne, jugoslovanske politike. Nemške poslance je to

panu, ko imajo druge opravke; raje pojdi lepo zvečer“.

„Sedaj je dobro. Le pojdi nazaj; jutri pridi zgodaj k meni, da ti dam naročila —.“.

Gospod Meze je ostal sam. „Hm, hm, kolera! Huda bolezen — iz česa že nastaja? — — A, iz gnjilega in nezrelega sadja — pa tudi od drugod lahko pride — a pa ne, če to uničimo, smo dobri — — tako — ne nekaj drugače — da pač tako je dejal tudi profesor Kéfo in on se razume na take stvari. — Dà, jutri moramo imeti sejo —.“.

Komaj se je drugo jutro vzbudil, ga je že čakal sluga Hehač in sprejel od njega povabilne listke za vse starešine in tudi za profesorja Kéfota in mestnega fizika Kulona, ki je bil takrat posebno na glasu in predaval je tudi na univerzi po trikrat na teden o — zveplu.

Potem se je odpravil gospod župan v občinsko hišo. Ni mu bilo treba dolgo čakati. Prišli so vsi in možato posedli po stoleh.

„Gospoda moja“, otvoril je župan sejo, „velika nevarnost preti našemu mestu. Kolera se bliža bitrih korakov in jaz mislim, da je treba sedaj hitro posegniti vmes, sicer nas vse podavi, in gorje potem kraju in deželi. Sinoči sem bil sicer mnrena, da bi mesto obzidali, a ker se dandanes s „kanoni“ lahko vsako zidovje podere, sem se odločil, da zatremo to

LISTEK.

Kolera.

Veliko razburjenje je vladalo v mestu Cigora. Glas o koleri se je razširil po bliskovo po vseh glavnih in tudi zakotnih ulicah, ljudstvo je letalo po trgu kakor brez glave. Fijakarska kljuseta so nervozno privzdigovala ušesa, kakor bi slutila bližajočo se nesrečo. V mestnem vrtu so se pogovarjali razni ljudje o koleri, med njimi tudi čuvaj Pepi, kateri je vedel posebno veliko povedati o tej čudni bolezni.

„Kolera“, dejal je, „tamtarata“, to vam je pravi hudir. Človek postane kar suh in posebno grlo; seveda je to ena najhujših bolezni, kar si jih more človek misliti. Veste, jaz sem jo že večkrat imel, posebno ko sem bil pri „zibenundfircgarjih“, takrat me je davila in davila, in vse grlo se mi je bilo izsušilo“.

Vsi so se čudili taki učenosti. Celo slušatelji mestne visokošole so občudovali globoko in temeljito znanje njegovo. Filozof Kokodajs, ki je študiral že dvajset semestrov, je celo dejal, da se dá ta razлага primerjati z razlagami cerkvenih očetov in sedmih grških modrijanov.

Tudi po gostilnah ni bilo boljše. Povsed

razburjenost! Poglejmo v gostilno gospoda Petelinčka. Tam v kotu sedē širje visokošolci; vsi so preplašeni, kajti medicinci so in sedaj jih čaka naloga reševati ubogo človeštvo iz rok krute smrti.

„Hm, prav hudirjeva bode; profesor Kéfo že ves teden nekaj godrnja o bacilih in bakterijah, jaz se kar bojim“, pravi dijak Kislica, „da se tega vraka ne nalezem kje. Pijem sicer trikrat več kot prej, a vendar človek ni brez skrbij“.

„Ej, gospa Kokoška“, pravijo gospoj Petelinčkovi, „menda ga ne bodemo dolgo tako-le smukali. Smrt nas bode pobrala, smrt, in toliko vinca bode še ostalo! Brrr . . .“

Isti dan je zvedel tudi mestni sluga Hehač o grozni nesreči, ki je pretila mestu. Napotil se je proti večeru k županu Mezetu, ki je takrat slavno vladal mesto Cigora, kakor še nikdo pred, in nikdo po Kristusu.

„Dober večer jim Bog daj, gospod župan“, dejal je, ko je vstopil. „Nekaj važnega imam za nje, gospod župan, in pokorno naznanjam, da pride v kratkem kolera v naše mesto in pomori vse prebivalce, rogato živilo in konje“.

„Kaaaj?“ zategnil je župan Meze.

„Je tako. Celo mesto govori o koleri, jaz sem zvedel to še le danes zjutraj, pa sem si mislil, čemu boš hodil zjutraj h gospodu žu-

hudo vjelo in Lukman je sumničil, da to ni domoljubno stališče. Dr. Susteršič je odgovoril: „Jaz se ne bi pečal z Luckmanom, če ne bi bil izrekel tudi nekega sumničenja, češ, da so njegovi pristaši Avstrijci, kakor bi mi ne bili. — To je storil Luckman radi tega, ker sem dejal, da je treba tu delati jugoslovansko politiko. — Hrvatje žive ravno tako pod habsburško krono in če se z njimi hočemo združiti in zasnovati slovensko hrvaško državo, je samo ob sebi umevno na podlagi hrvaškega državnega prava pod habsburško dinastijo. Če bi Luckman študiral hrvaško državno pravo, bi moral vedeti, da se opira na pogodbe izvirajoče od avstrijske vladarske hiše.“

Za splošno in enako volilno pravico so se vršili minoli teden, posebno v nedeljo, shodi po celi Avstriji. Priredili so iste krščanski socijalci in socijaldemokrati. Medtem ko krščanski socijalci mirno, toda resno in nujno hočajo pribujevati to pravico za nižje ljudstvo, delajo socijaldemokrati z grdo, surovo nasilnostjo. Po svojih shodih so naredili po mestih obhode, kjer so kričali in vpili. Ko jih je pa policija ovirala, je pa prišlo do kravavih spropadov. Najhujši so bili na Dunaju in v Pragi, kjer je več ljudi mrtvih, na stotine pa ranjenih.

Dunajsko vseučilišče je zaprto in pouk ustavljen za nedoločen čas, ker je prišlo do nemirov med nemškimi in nenemškimi dijaki. Nemški dijaki so zopet nesramno napadli Slovane. Slovensko vseučilišče je potrebno.

Na Ruskem se nemir še ni polegel, čeprav so dobili ustavo. Mnogi sedaj niso zadovoljni s tem, ampak hočajo ljudovlado. Plaz, če je enkrat v teku, se ne da tam ustaviti, kjer bi človek to hotel.

Dopisi.

Studenci pri Mariboru. (Pogreb posilisocijaldemokrata.) Dne 30. okt. popoldan spremljali smo k večnemu počitku dobrega očeta Janeza Keizera. Bil je vrl katoliški mož in priljubljen delavec v tovarni. Dan pred smrтjo je še ondi delal. Prišli so seveda tudi tovariši, med temi socijaldemokrati, katerih se tu pri nas skoro vse boji. Predno so rakev prinesli iz hiše vun, da jo

bolezen na drug način. Bolezen ta pride namreč iz sadja, in sicer gnijilega in nezrelega, a tudi v zdravem sadju lahko tiči. Pozivljam vas torej, da odločite danes, da se ne sme več prodajati sadja na našem trgu, in da ga tudi nikdo ne sme jesti, ker sicer zapade kazni treh — ne, da se bodo bali, recimo štirih šmarnih petic. Prosim sedaj če ima še kdo kaj opomniti!“

In vzdignil se je profesor Kéfo: „Dober in zares pomenljiv za napredek našega mesta se mi zdi sklep našega gospoda župana, a jaz bi ga razširil še na druge stvari in ne samo na sadje. Kakor mi je znano, so bacili tudi v kruhu in drugih jestvinah, torej predlagam, da se povsod pazi na red in snago in da se določi za to posebna komisija.“

Predlog sprejet. V komisijo so bili voljeni sledeči gospodje: Župan sam, oba izvedenca in dva starešine. Koj po kosilu so začeli svoj plodonosni posel. Stopali so svečano po mestnih ulicah, za njimi sluge z občinskim košem.

Prvo so stopili v prodajalnico jestvin, nad katero je visel nadpis:

Peter Griže
Prdaje blagū,
Cev dan za dnarje
Jutre takú.

Ustrašil se je Peter, ker ni pričakoval takih gospodov pod svojo streho. Pa hitro se je ojunačil, natočil vsakemu en „štampl“ briňovca, in gospodje so koj pokazali lepši obraz. To je opazil tudi on in natočil je drugi glažek in tudi tretji.

„Gospod župan, ta je najboljši, kar ga imam. Pa morda bodo še enga“. —

duhovnik blagoslovi, so položili nanjo običajni venec, na katerega so hoteli pripeti rdeč trak v znamenje, da je bil rajnki socijaldemokrat.

Tedaj stopi pogumna hčerka rajnega pred nje in odločno izjavlja: „Venec hvaležno sprejemem, rdeči trak pa takoj odstranite, drugače se jaz in moja mati ne udeležive po greba! Če so bili moj oče socijaldemokrat, so bili le prisiljeni, ker jim niste dali miru!“ Socijaldemokrati so se tej odločni zahtevi vdali in rdeč trak v žep djali; pristavili pa so, da ne dajo nobene podpore.

Posnemanja vredna vrla katoliška zavest dobre hčerke. Tembolj, ker tukaj na Studenčih hira katoličanstvo, protestantovski duh vsemencov in socijaldemokratov pa hoče prevladovati.

Sv. Jurij v Slov. gor. (Naši posilinenci.) Ta dopis je v tesni zvezi z volitvami v okrajni šentlenarski zastop. Volitve, kakor že znano, so častno in zmagovalno dovršene za nas Slovence. Nasprotniki leže na tleh osramočeni, pobiti. In to kljub svoji divji in strastni agitaciji. Naši volilci so nastopili tako zavedno, združeno in edino, da so ob njihovem nastopu nasprotniki kakor politi kužek begali semtretja. Zdatno so pripomogli do tako veličastne zmage veleposestnik iz župnije Sv. Jurij v Slov. gor., katerih je skupno 28. Izmed teh je bilo naših 20. Izmed ostalih osem se jih volitve ni udeležilo pet, trije so volili nasprotno. In tem naj bodo v žalosten spomin posvečene sledeče vrste.

Pavalec Jurij, starček okoli 80 let, je volil proti Slovencem, to je proti poštenemu slovenskemu kmečkemu zastopu. Kaj vas je vendar napotilo, da ste že dan poprej odšli v Šentlenart? Morebiti ste se zbali, da bi ne mogli priti pravočasno na volišče. Pa bili ste zelo goreči! Prvi ste prišli, zadnji ste iz volišča odšli. Kako žalostni ste čakali po volitvah in ste se tolazili: Bog ve, menda bo pa treba še enkrat voliti, da b' mo videli, kateri so te zmagali. Ej, ej, kako je pač svet nehvaležen! Ti dobrí nemškutarji vam niti povedali niso, da so slavno propadli, sicer bi vas ne bili pustili, da ste tam čakali. Pa se niso več zmenili za vas. In kako žalostno ste korakali domu! Ste pač menda premišljevali svojo nespamet. Prav ste imeli! Le pomislite, da pač ne bote več delali neprilik slovenskim kmetom, med katerimi živite. Delajte rajši pokoro za

„I nu, pa nalij“.

Sluga Hehač je potem pregledal prostore in iskal gnijilih ostankov jedil in pijač, a slednjih se je vrnil s praznimi rokami.

Gospod župan je ukazal zapisati v protokol: „Peter Griže, vse v redu; o koleri niti sledu“. Odšli so dalje.

Pek Smukvica jih je že čakal pri vratih. Uljudno se je priklonil in pozdravil komisijo. Mestni fizik Kulón je potem hotel videti prostore. Peljal ga je sam gospodar, in ko sta bila sama, zašepetal je gospodu nekaj o meščinem plačilu za kruh, kar je očividno vplivalo. Nič več ni hotel gospod brskati po predalih in policah, ampak obrnil se je in dejal, da je vse v redu.

Odšli so dalje na mestni trg. Bil je že prazen, le stara babnica je čepela še tam pri košarici z breskvami.

„Ah“, uslo je vsem iz ust, ko so zapazili sadje in planili so po košarici, kakor lačni volkovi: „V imenu postave, katera nam zapoveduje skrbeti za zdravje občanov, moramo odnesti te škodljive breskve in jih javno pomandriti —“.

Zmagonsosno so šli potem nazaj, naravnost k županu, kateri jih je povabil na večerjo. Pilo se je in jedlo, dokler niso bili vsi trdi in nabiti.

„Hola, Urša“, pravi župan svoji ženi, „prnesi gor tiste breskve; menda bodo dobre v vinu“.

Drugi dan so v mestu Cigora začeli na glavnem trgu koš, v katerem je bilo „okuženo“ sadje, in tako zatrli pretečo kolero — — —. „Gorica“.

različne svoje grehe, ki ste jih storili v narodno-gospodarskem in zlasti političnem življenju slovenskemu ljudstvu. Ste nas razumeli? Pa brez zamere!

Drugi patron je Janez Rojs, ali kakor se on podpisuje Ruess. Pravijo, da rad vidi tudi ime Roies. Zdaj pa čuk naj ve, katero je pravo! Toraj ta Rojs je tudi volil s „fünfarji“. Je bil tudi njihov kandidat. Kako je mogočno marširal mimo nas; misleč si: le počakajte, vi „terjavi“ kmetiči, jaz „gospod“ Ruess, ko bom izvoljen, vam bom že pokazal in strune napel, da bote skakali, kakor vam bom jaz „naprej zvižgal“, jaz gospod Roies, da bote vedeli, kdaj ste me zlasti vi, preklicani Partincani, posadili tako brezčutno raz županski in celo mimo odborniškega stolca. Pa vsa vaša jezica vam ni nič pomagala. Vsa vaša modrost, ki jo zajemate iz ptujske krote, vas ni rešila zopetnega poraza. Ali se res ne bote spamerovali? Ali ne izprevidite, na kateri strani je resnica in pravica? Nekdaj ste bili vrl mož, zlasti ko ste prišli v našo župnijo, a po ničvrednih, brezbožnih in narodno izdajskih listih ste postali to, kar ste danes, človek, ki nima pristopa v noben naroden zastop. Nazadnje ste še tako smešni, da opravičujete svoje postopanje stem, ker ni bilo g. kaplana k vam v zbirco. Prijatelj, bili so časi, ko niste poznali vi g. kaplana, ne on vas, a vendar ste v Ptiju strastno agitirali proti slovenski stvari. Kdo pa je bil takrat kriv? Sicer pa vedite, da ne potrebuje duhovnik niti zrna od take hiše, ki jo okuža tako podel, tako gnjusen list, kakor ga imate vi in v katerega bolj verujete, ko v nedeljski evangelij, katerega sicer malokedaj slišite. Spamerujte se, če hočete kedaj še postati ugleden mož in ne bo potreben begati in skrivati se vam pred poštenimi Slovenci kakor plahemu zajcu v hosti.

Tretji v tej žalostni kompaniji je bil Dominik Koser, a kaj smo pisali — Herr Kossär — smo hoteli reči. Tudi to je čuden mož žalostne zgodovine. Kot župan se je bal, da bi ga vrl možje ne prevrgli. Zato je vršil volitev popolnoma na tihem. Bilo jih je baje celih sedem pri volitvi. Najrajsi bi bil izpodrinil tudi par zavednih mož, pa kaj si hočete. Je pač težko, če imajo v eni roki več okrogljega, ko on v vseh svojih globokih žepih. Toraj gospod Kossär so tudi volili z gospodi „fünfarji“. Ni čuda, saj so bili njihov kandidat in nobel so se pripeljeli. Dva mala, siva sta bila vprežena. Teremtete, je to dirjalo! Pa je bilo tudi potrebljeno, — kdo bi bil sicer dobil dolg nos? Gospod Kossär so ga hoteli imeti! Potem ga pa imej! Ali se nič ne sramujete svojega dejanja? Gospodovati ste mislili z nemškutarji nad slovenskim kmetom? Da, sedaj se jezite in obžalujete, zakaj niste doma ostali. Zdi se nam, da ste sedaj obsedeli med dvema stoloma. Boljše bi že bilo, da bi bili na stolu doma premišljevali: ti precartani Dominik, kako hvaležen moraš biti slovenski posojilnici in svojem dobremu sosedu, z njunim denarjem si postal gospod in Herr Kossär. Zatoraj Dominik, ti ne greš na volišče, boš rajši doma ostal, si boš vest izpraševal ter svoje národne in nerodne grehe prereševal, — in se pobožjal. Pa tega niste storili! Morebiti bo zdaj boljše. Mi vas pa pomilujemo, ker ste tako nevedni in zaslepljeni, da ne izprevidite, da vas imajo lenarški in trojiški nemškutarji prijatelji samo za moža, ki ga nategujejo, sučejo in vrtijo, kakor hočejo. Posnemali bi bili našega „gospoda Petra“, ki ni šel volit, je pa tudi najbolj pameten med vsemi posilinenci, in ima pameti več v svojih špearhastih hlačah, kakor vsi šentlenarski nemškutarji v svoji nobel — paradi. — Premislite in ravnajte se po tem!

Pisali smo te vrste, da svet izve, da tudi pri nas ne manjka nasprotnih mož. Resnica naj pride na dan! Če se je bojite, ste še veliko manj vredni in sposobni, štuliti se med politične može. Prostor za take ljudi je med ničlami.

Iz Slovenskih goric. (Razno.) V

začetku pretečenega meseca se je opravljalo veselo delo v vinogradih in stiskalnicah, kar že ime meseca pove. Letos je bilo izredno lepo grozdje, ker je ugajala poletna vročina. Posebno pa se imamo zahvaliti peronospori, ki ni nastopila s svojo škodljivo močjo, ali zavoljo suše ali vsled skrbnosti vinogradnikov, ki so škropili ob pravem času. Kako lepo poplačan trud in delo celega leta, ko so bili sodi polni sladkega mošta! Morebiti bo kdo mislil, da bo vinogradnik sedaj mirno užival sad svojega truda! Ali temu ni tako! Vsak vinogradnik ima večjo ali manjšo kmetijo, plačila velika, zato že zdavnaj ve za vsak krajcar, kam ga bo moral dati, če bo dobil kaj za vino. Toda pomislite na nesrečo za vinogradnika! Nihče se ne oglasí za vino in če pride kdo, ga hoče imeti skoraj zastonj. Ti brezvestni barantači obljuhujejo slepo ceno 16—18 v za liter. Denarji morajo biti za davke in druge potrebščine; zato še gre včasih ubogi vinogradnik ponujat takemu barantaču svojo zlato vinsko kapljico. Gre potrt in žalosten, kakor bi šel denarja na posodo prosit. Pogodita se za slepo ceno. Barantač ima velike dobičke, kmet pa solzan misli na svoje lepe nade, katere je gojil celo leto. Zdaj mu je splavalno to upanje zopet po vodi. Pošteni kupci, oglasite se! V Slovenskih goricah je veliko dobrega, nekrščenega vina!

Sneg je letos zopet bel. Čeravno je lepe barve, pa ga le nismo z veseljem sprejeli, ker še imamo pozne pridelke zunaj. Na drevju je sneg veliko škode naredil.

O g. Šijancu, ki je prej razširjal nemškatarskega „Štajerca“, sedaj pa je postal naenkrat narodno radikalni ter razširja „Slov. Narod“, pa še bomo prilično govorili zelo važno besedo.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. „Štajercu“ ni povoljna izjava iz Trbegovec v štv. 42 „Slov. Gosp.“ od 19. oktobra v obrambo moje osebe in g. Štuheca. „Štajerc“ se moti; jaz nikakor nisem vplival na sestavo te izjave, iz „Gosp.“ sem jo še le zvedel, nobenega podpisa nisem povzročil. To izjavo so dali narodno-katoliški poštenjaki iz proste volje, brez vsakega vpljiva ali pritiska od kake strani, ravno zato je tem večje veljave. Če mi kdo dokaže, da sem jaz le za trohico sodeloval pri tej izjavi, dobi 500 K.

„Štajerc“ se čudi nad tolikimi podpisi, 60 jih je; župani, obč. svetovalci, odborniki, drugi pošteni, narodni možje. „Štajerc“ povem ti, če bi se nameravana izjava meni bila niznanila, in bi jaz samo namignil, bi bilo lahko več stotin podpisov, ne samo 60. Ponosen sem, da so vsi narodni možje na moji strani, da me prihajajo prašat za svet, in po mojem nasvetu tudi ravnajo. Vem, da me zato bračkijanci pikro gledajo. Ko so ljudje spali, je prišel sovražnik, in je ljudi vsej med pšenico. Nočem biti narodni zaspance, ampak branim narodnost, kjer je treba. Če grem voliti, grem le na tisto volišče, kjer imam pravico voliti. Naj pa „Štajerc“ ne spodnika izjavi, česar v njej ni. Kje Vam ta izjava predbaciva, „da hočete spraviti posebno otroke ob vero in ob spoštovanje napram staršem?“ Tega noben resnicoljuben človek ne najde v izjavi, ker se še besede „otroci“ — „starši“, „vera“ niti ne nahajajo v izjavi.

Vam narodnim poštenjakom pa izrekam zahvalo za Vašo obrambno izjavo, prepričan, da zaupanja, katero sem si pri Vas pridobil z 18 letnim delovanjem, tudi „Štajerčovo“ pisarjenje omajalo ne bo. Kunce.

Makole. V soboto, dne 28. oktobra ob 11. uri dopoldne so zvonovi po vsej župniji žalostno zapeli mrtvaško pesem. Umrl je obče spoštovanji veleposestnik Anton Horvat v 75. letu svoje starosti. Z vrlim tem možem je občina Štatenberg mnogo zgubila. Pogrešale ga bodo sosedne srenje. V prvih vrstah narodnih boriteljev se je odlikoval z modro besedo in z uspešnimi dejanji. Njegova ljubeznjivost, pa i odločnost ter narodna krščanska misel je našla vsepovsodi harmoničen odmev. Domači občini je modro in vestno žu-

panil celih 25 let in desna roka ji je bil do smrti. Kot načelnik kraj. šol. sveta je pozidal krasno šolo v Makolah. Skrbno je gospodaril in mnogo lepega poslopja sezidal. Mnoge časti, ki gredo takim odličnim možem na kmetih, venčajo mu daleč znano ime „Fertjan“ po domače. Z eno besedo: bil je naroden in krščanski mož. Ž njim je usahnila stara, plemenita korenina makolskih zavednih tržanov. Rajnega pogreb je bil v ponedeljek tako lep, da ga ne pomnimo enakega. Udeležili so se ga mnogi prijatelji iz sosednih župnij. Počastili so ga vsi gospodje tržani in gospe. Pogreb je vodil njegov sošolec preč. g. kanonik A. Hajšek in mu v trajen spomin spregovoril prijateljski pozdrav in slovo. Pred hišo in na gomili mu je makolski moški pevski zbor zapel „Nad zvezdami“ in „Blagor mu“. Naj mu bo zemljica lahka!

Spodnja Poljskava. (Občinske volitve.) Dne 23. t. m. vršila se je volitev v občinski odbor, kakor smo v „Slov. Gosp.“ naznani. Sramovati se moramo pred javnostjo naše brezskrbnosti, da se ne brigamo niti za naše lastne koristi. Sramovati se moramo, ako povemo javnosti, kako sramotno smo propadli v II. in III. razredu. Niti najmanjšega zanimalja ni bilo za volitev od naše strani. Obsojati moramo tiste, kateri hočejo biti narodnjaki, da nam niso hoteli povedati ob pravem času, katere može da naj volimo. In tako se je zgodilo, ko so prišli naši volilci na volišče, niso vedeli, katere odbornike da naj volijo. Porabili so to priliko nasprotniki in polovili vse. Tukaj si moramo vzeti za vzgled naše nasprotnike, ki so agitirali na vse pretege. Za to volitev se je silno potrudil župan Stefan Rudolf, ker je čutil, da se mu stol precej maji. Sestavil je njemu naklonjene može in s temi listki je potem agitiral posestnik in Steinclauberjev hlapec Anton Samastur po Poljskavi in Pragarskem. A v veliko presenečenje župana in Ant. Samasturja so volili Pragarčani po svojem. Ta veliki posilinemski župan niti Nemcem samim več ne ugaja. Najhujše je razjezilo župana, da se oba Hrastnika nista pustila komandirati in voliti po njegovem receptu. Z vso odločnostjo je zahteval in se potrudil, da spravi Steinclauberja v odbor. Steinclauber je odišel z volišča z dolgim nosom, dobil je le 3 glase. V I. razredu je zmagala narodna stranka. Odločno moramo obsojati, da je prišel v odbor čevljar Alojzij Sagadin, ud „Südmarke“, naročnik ptuj. „Štajerca“, velik sovražnik vsega kar je krščanskega. On zabavlja ob vsaki priliki čez duhovnike, učitelje, narodne može in sploh vse, kar je slovenskega in še nemški ne zna. Nikdar ga ne vidimo v cerkvi. In tak človek bi naj imel sedež v občinskem odboru. Volilci, ali niste imeli boljšega moža?

Hudo se je napenjal in agitiral kovač Miha Zedar, kateri bo od sedaj koval voze in konje le nemškim posestnikom. Slovencev on ne mara, kajti on je „deiğsint!“ Odlikoval se je mizar Jože Pučnik, kateri se seli v drugo hišo o čemur še bomo o prilikih govorili. Ali se je tega naučil iz „Štajerca“. — To je kratek opis naših volitev!

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

Sloven. katol. polit. društvo v Konjicah ima v nedeljo, dne 12. novembra poludne po opravilu občni zbor v navadnih prostorih. Na vrsti bo tudi volitev dveh novih odbornikov.

Iz sole. Celjskemu županu Rakuschu in podžupanu dr. Jesenku se je izrekla zahvala in priznanje, ker je mestni šolski svet zgradil poslopje za dekliško šolo, v kateri so se že prve mesece — stroponi zrušili. — Ustanovitev zasebne nemške šole na Pragarskem se je odobrila. Potem se je pomaknilo več šol iz II. v I. in iz III. v II. plačilni

razred. Tu se je zopet pokazala vsa ljubezen graške gospode za Spod. Štajer. Iz II. v I. plačilni razred je bilo pomaknjeno 30 nemških in samo tri slovenske šole, in sicer take tri, kamor res ne morejo dobiti učitelja, namreč Št. Jernej nad Muto, Razbor pri Slovenjgradeu in Svetina pri Celju. — Za nadučitelja sta bila nameščena Fr. Zemljic v Lučah in Iv. Polak iz Poljčan pri Sv. Duhu v Halozah. Za učitelja-voditelja k Sv. Miklavžu nad Laško je prišel P. Lorbek, dosedaj suplent v Slivnici pri Celju. Nadalje so nameščeni za stalne učitelje in učiteljice: Makso Dobaj na nemški šoli v Slovenjgradeu, Jos. Korban iz Žetal v Lučah, v Slivnici pri Celju Matilda Lecker, pri Sv. Miklavžu pri Ormožu Marija Požega in pri Sv. Marku niže Ptuja Roza Randl.

Sv. Lenart v Slov. gor. V bolnišnici v Mariboru je umrla dne 4. t. m. gospa deželnega sodnega svetnika g. dr. Kronvogl. N. v m. p.!

Iz severnega dela mariborske okolice. Zadnja številka „Slov. Gospodarja“ naznana glavne predmete, kateri bi se naj poučevali na novi kmečki šoli. In ti so: Govedoreja, mlekarstvo, sadjarstvo, nekoliko o poljedeljstvu in hmeljarstvu. Zdi se mi, da je sploh to premalo, za to bi svetoval, da bi se še poučevalo tudi o gozdarstvu, kar bi bilo dobro za naše ljudstvo. Naj bi se poučevalo tudi o vinogradništvu. Opustiti bi se ne smelo pouk o čebeloreji, katera je najbolj prikladna za našo spodnještajersko. Tudi na kletarstvo naj bi se ne pozabilo. Naj bi se tudi poučevalo o svinjereji in ribarstvu. Jako dobro bi bilo, če bi po zimi naše mladeniče poučevali o knjigovodstvu pri posojilnicah in zadružah in o zadružništvu. Po zimi bi se še lahko tudi vpeljal pouk o pletarstvu za pletenje košev in košaric. Tudi o vrtnarstvu bi se naj poučevalo. Po mojem mnenju bi bila na tej podlagi kmetijska šola zelo na korist našemu kmečkemu ljudstvu. Če bi se pa hoteli vsi ti predmeti poučevati, treba bi bilo tečaj za nekaj mesecev podaljšati. Tedaj bi prišli iz te šole v vseh panogah kmetijstva izobraženi in gospodarsko izšolanji mladeniči, ki bodo v bodočnosti veliko na korist slovenskemu narodu.

Gočova v Slov. gor. Občinski urad Gočova je doposal vsem oblastem slednje dopis: Občinski odbor Gočova sklenil je v svoji seji z dne 27. dec. 1904 oziroma 15. oktob. 1905 jednoglasno, da je uradni jezik občine Gočova slovenski. Z ozirom na ta sklep, oprije se na XIX. drž. zak. z dne 21. decemb. 1867 občinski urad Gočova ne rešuje nemških dopisov; isti tudi ne vsprijema od sedaj naprej dopisov z nemškim naslovom; ker nam je postavno zagotovljena jednakopravnost slovenskega jezika, želimo, da se ta postava tudi izpolnjuje. Da se torej lahko vsak dopis nemudoma reši, prosi občina Gočova, da se mu pošlje isti slovensko pisan in slovenski naslovjen, ker se vsak drugi nerešen vrne. Občinski urad Gočova dne 5. listopada 1905. Župan: V. Kronvogl l. r. — Kje so druge občine?

Sv. Ilj v Slov. gor. Zopet volitve! Že tretjekrat gremo volit in to samo zavoljo naših preljubeznih nemškutarčkov in pa zavoljo znane „nepristranske pravičnosti“ slavnih mož pri naši vladi. Volil bo samo prvi razred. Pošteni Nemci doslej niso hoteli priti na volišče, ker jih je sram, da bi volili ljudi, ki imajo za vse drugo več pameti in srkbi, samo občinski blagor jim je deveta briga. Zato pa zdaj našim ljubeznim nemškutarčkom huda prede. Zmagali bi radi na vsak način — pa sreča jim ni več mila in prepričani so, da po pošteni poti več ne morejo obdržati vajeti v svojih umazanih rokah. V zadrgo pa taki „poštenjaki“ tudi hitro ne pridejo. Zdaj so si izmisli čisto novo zvijačo, ki pa jim gotovo tudi ne bo nič pomagala, vsaj pri pametnih ljudeh ne. Hočejo namreč razdvojiti slovenske volilce, ki so do zdaj skupaj stali kakor skala trdno. Zato so začeli smeršiti in grditi naše velezaslužne može po svojih časnikarskih cujah — in čnje — doma pa se zaklinajo in

prisegajo, da so nedolžni, da to pišejo Slovenci sami! Ali ni to najnesramnejša lumparija? Seveda vsak pameten in le nekoliko razsoden človek hitro spozna njihove vražje namene, in gotovo tega ne bo verjel. Saj se že predobro poznamo! Nikar ne mislite, vi „nemški“ poštenjakoviči, da smo Slovenci na glavo padli! Vaši nesramni napadi nas le utrujujejo — mi se pri tem imenitno zabavamo. Prišel pa bo tudi dan — morebiti je že tu — ko bomo z vami obračunali!

Sv. Trojica v Slov. gor. Na Vseh svetnikov dan se je, kakor vsako leto običajno, iz cerkve na pokopališče dolga procesija vernikov pomikala, da obiščejo svoje rajne. Gospod župan Golob, ali ste videli, kako smo skoro do kolena po blatu kobacali? Bi ne bilo modreje, ko bi vi o priliki zadnjih volitev v okrajni zastop od vas zapeljane kmete namesto glasov za vašo stranko, rajiščili prosili, da bi vsak na to zelo zanemarjeno občinsko stezo pripeljal voz prodeca? Glejte, pri volitvah ste bili z vso vašo armado osramočeni, tukaj pa bi vas bili vsi farani hvalili. Zatorej, gospod župan, najpoprej branjo iz svojega očesa, potem pa na pezdirje v drugih očesih.

Ljutomer. Neka mati je v svoji nevednosti dala dva svoja fanta v nemško ljutomersko šolo. To početje je zvedela krstna botra dečkov in se je spomnila, da so ji pri sv. krstu duhovnik naročili, da ima tudi ona dolžnost in pravico skrbeti za dobro odgojo teh krščencev, je šla k materi, jo posvarila zavoljo krivega ravnanja in jo poučila, češ, da si spleta ostro šibo, ki jo bode tepla, in da jo bodeta otroka še kedaj po nemško klela, ona pa bode po slovensko jokala. Mati je zarudela, spoznala zmoto in prosila botro, naj ona to poravnava. Drugi dan je peljala botra sama svoja krščenca v Ljutomer in fanta dala vpisati v izvrstno slovensko Franc Jožefovo šolo, kjer bodeta otroka umno izgojena. Ta srčna krstna botra vam je gdč. Žefika Šoštarič od Svetinj. Čast ji! Botre, krstne in birmske, posnemajte jo in ne hrepenite samo po imenu in časti, ampak izpolnjujte tudi sveto oblubo!

„Nemška“ šola na Pragerskem se je v ponedeljek slovesno otvorila. Za botra sta bila pri otvoritvi tovarnar Steinklauber in pa župan slovenske občine Spodnje Polskave — Rudolf! Glavni priganjač pa je bil baje železniški uslužbenec Brožek — kateri še niti sam pravilno nemški ne zna. Kdo se ne smeje!

Sv. Tomaž blizu Ormoža. Odbor zdravstvenega okrožja Sv. Tomaž je že 14 let beracil pri deželnem odboru v Gradcu, da bi isti vendar enkrat podpiral okrožnega zdravnika. Deželni odbor se je vedno izgovarjal, da nima potrebnega denarja in tako ni bilo mogoče razpisati mesta okrožnega zdravnika. Sedaj pa smo vendar dobili veselo vest, da nam je deželni odbor naklonil potrebno podporo in bo sedaj mogoče razpisati omenjeno mesto. Da smo dobili podporo, se imamo zahvaliti našemu deželnemu in državnemu poslancu g. dvor. svetniku dr. M. Ploju, kateremu izrekamo tem potom najiskrenje zahvalo za njegov trud.

Kmetje ptujske okolice — meščanske šole nam je treba! Ptujski nemškutarski butelj „Štajerc“ molči trdovratno na naš članek, v katerem tudi mi zabavamo za slovenskega kmeta meščanskih šol. Seveda, mi zabavamo meščansko šolo, kjer se bode v slovenskem jeziku podučevalo in tudi nemški učilo, nemškutarski „Štajerc“ pa zahteva meščansko šolo, kjer bi se le izključno nemški podučevalo in učilo! Ali ga vidite hinavskoga „Štajerca“, ki hoče biti prijatelj slovenskega kmeta, pa mu niti slovenskega poduka ne privošči!

Ptujski župan Ornig — tožen radi razdaljenja časti! Ptujsko okrajno sodišče zahteva izročitev deželnega poslancev Orniga, ker je isti tožen radi žaljenja časti! Nemškutarski „Štajerc“, ki je glasilo Orniga, seveda molči o tem, kakor grob, ker hlapec mora

vendar svojega gospodarja vedno le hvaliti! Mi smo le radovedni, ako bo Ornig, katerega slika nemškutarski „Štajerc“ kot največjega poštenjaka, tudi tukaj sam zahteval, da se ga izroči, kakor je to storil v tožbi proti „Slov. Narodu“ in „Slov. Štajercu“.

Ptujske novice. V mlinu g. Jurca je prijel jermen učenca in ga strašno ranil. Fant je drugi dan v bolnišnici umrl. — Dne 12. t. m. priredi ptujska čitalnica Martinov večer.

Novi brzovlaki na južni železnici. Leta 1908. bo odprta promet druga železniška zveza s Trstom preko Tur. To je napotilo južno železnicu, ki se boji konkurenco, da se izposluje med Dunajem in Trstom hitrejšo zvezo. Sklenilo se, je uvesti dva nova brzovlaka, ki bosta prevozila to pot v 8 urah, torej 90 km na uro. Poizkusili so se dobro obnesli in stroj za taka brzovlaka so že naroceni.

Občinske volitve v Črešnjevcih so sedaj že tretjekrat razveljavljene, ker so vsakokrat izpadle za slovensko stranko ugodno. Krivo je temu okrajno glavarstvo, ki se ni pobrigalo, ali je priziv opravičen ali ne.

V Pacinjah bodo kmalo občinske volitve. Vrli slovenski kmetje, združite se ter si volite prave, značajne može v odbor, ne pa podrepni grajščakov!

Občinske volitve na Frankolovem se imajo vršiti v četrtek, dne 23. novembra t. l. začenši ob 9. uri predpoldne v občinski pisarni in sicer: III. razred voli ob 9. uri, II. razred ob 10. in I. razred ob 11. uri predpoldne. Vsak razred ima voliti 4 odbornike in 2 namestnika. Ker se zasebna vabila ne bodo razpošiljala, se s tem vabijo k volitvi vsi oni, ki imajo v tej občini volilno pravico.

Rogačka železnica, ki je že blizu dve leti od Grobelnega do Rogatca v prometu, a je dalje do deželne meje pri Lupinjaku tudi že izgostovljena, se bo glasom najnovježih verodostojnih poročil prihodnje leto na Hrvaškem dalje gradila. Pri mestu Krapina se potem ta proga z že obstoječo železnicu združi. Da je avstr. žel. ministrtvo vendar enkrat zadevo nadaljevanja zgradbe železnic ugodno rešilo, je predvsem zasluga državnega poslanca dr. Ploja.

Sv. Florijan pri Rogatcu. Zmrznil je 69 letni prevžitkar Matija Plavčak. Mož se je takoj napisil, da je v snegu obtičal in zmrznil.

Šoštajska narodna godba priredi dne 26. nov. v Mariboru v veliki dvorani Narodnega doma umetniški koncert. Že danes opozarjam slavno občinstvo na to uprizoritev!

Spitalič pri Konjicah. Na Škednju, špitalska župnija, je na vernih duš dan umrla Terezija Zidanšek v 77 letu svoje starosti. Pokopana je bila dne 5. t. m. Pokop je vodil konjiški nadžupnik in dekan g. Hrastelj ter imel ganljiv nagroben govor. Pokojnica je mati profesorja na mariborskem bogoslovju g. Zidanšek in sestra pokojnega g. kanonika dr. Pajek. Bila je blagega ter plemenitega srca. Naj počiva v miru!

Sp. Gasteraj. Pri nas je umrl g. Jožef Lorber, posestnik in mlinar. Pogreba so se udeležili gg. učitelji, ob odprttem grobu pa so zapeli pevci pretresljivo žalostinko. Spozvanemu možu sveti večna luč!

V Pokleku, župnije Podsreda, je umrla dne 28. m. m. Marija Sluga v 23. letu svoje starosti. Rajna je bila poročena še le lani dne 10. oktobra. Umrla je v otroški postelji. N. v. m. p.!

Velika Nedelja. Ker je v zadnjo številko „Slov. Gospod.“ poslal nekdo popravek, da g. Mikl ni naročnik „Štajerca“, in da ga ni v njegovem hramu, zato naj zvejo še cenejni bralci, da ga je lani imel celo leto v „gastcimri“ obešenega v držajih; pa tudi letos sem videl, da je prišel gospod Mikl in rekел nekemu gostu: „Kaj bote šteli?“ — Gost: „Kaj imate?“ — Mikl: „Štajerc“, „Pošto“ itd. — Tako tedaj! — Jožef Moravec je dobil od okr. sodnije 14 dni zapora in tudi denarno kazzen, ker je kradel, kakor sem že poročal, farovško koruzo in grajska drva. Bil je

namreč „Štajerc“ krvi. — O „vrlem posestniku“ Alojziju Repu, ki se je nedavno oženil, naj bode to povedano, da je najhujši agitator svojega kraja za ptujskega „Štajerca“. — Še nekaj! Naš trgovec pri Veliki Nedelji, ki sliši na ime Jurij, pa je zdaj „Georg“ Skvorz, nas še sedaj ne more pri miru pustiti, vedno se zaganja srdito na nas Slovence v družbi g. „šafara“, „frbaltara“ in drugih takih gospodov. Jurek, Jurek, ali noče Slovencev v svoji trgovini, da jih tako sovražiš? — V kratkem bomo menda že imeli v Sodincih nemško šolo, ker so Hapanovo Hapiko dali v Ormož šolat, da bo „lerarca“. Že dobro! Pozdravlja ljudi z „butl tak“. Izvrstno!

Celjske novice. Rihard Hren, prostak pri deželnem brambu, je skočil z drugega nadstropja vojašnice ter težko ranjen obležal. Odnesli so ga takoj v bolnišnico. — Nemški Celjani hočejo prosiči za podaljšanje pravice za mavto, ker jim poteče koncem tega leta ta pravica. Zato opozarjam vse občine in okrajne zastope, katerih promet gre v ali skozi Celje, da vložijo nemudoma ugovore na nastništvo v Gradec. — Narodna čitalnica ima dne 11. t. m. zvečer svoj občni zbor. — Vsled dežja dne 6. t. m. je izstopila Savinja in preplavila mestni vrt. — V Celju se ustanovi „Sokolski dom.“ — Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju predi koncert v nedeljo, dne 12. listop. v veliki dvorani Narodn. doma v Celju o priliki občnega zborovanja društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju v korist podpornemu zakladu tega društva s prijaznim sodelovanjem „Celjskega pevskega društva“, „Slov. delavskega podporn. društva“ in „Orgljarske šole“ v Celju ter polnoštevilne „Celjske narodne godbe“. Na sporednu je godba, petje in gledališka predstava „Putifarka.“ Po koncertu prosta zabava.

Dobrna pri Celju. Dne 1. t. mes. je umrla tukaj 86 letna gospa Ana Grünanger. — Baron Mantuuffel je daroval za uboge, bolne in šolarje župnij Vojnik, Nova cerkev in Dobrno 1000 K vsled slednje volje baronice Mantuuffel, ki je bila velika dobrotnica ubogih. Prisrčna hvala veledušnemu darovatelju!

Občni zbor političnega društva „Sava“ v Vidmu zadnjo nedeljo, dne 5. nov. je bil od strani kmetov slabo obiskan, a v velikem številu so došli meščani iz Brežic, ki so imeli na shodu tudi pretežno večino. Večina brežiških meščanov doslej ni bila pri društvu in je še-le pri občnem zboru pristopila. Pri volitvi novega odbora dolgo časa ni prišlo do sporazumljenja, ker so Brežičani zahtevali večino odbora za mesto samo. Nastale so nadalje debate o načinu in pravilnosti volitve. Prav klaverno ulogo je igral pri tem predsednik Levak, ki ni poznal niti pravil niti si znal sploh pomagati iz zagat. Vkljub dolgotrajnim razpravam so se po piševecem mnenu vršile volitve vendar nepravilno. Edinole odbor ima pravico sprejemati ude. Odbor pa jih ni sprejel, kajti odborniki, kateri je Levak v trenutku sklical k seji, niso tvorili odbora, ker nenavzoči odborniki o tej hipno sklicani seji niti obveščeni niso bili. Novovstopivši udi še torej niso bili udi, ko so se udeležili volitve. Sicer je to stvar društvenikov, ali prizna odbor ali ne, za širjo javnost je večjega pomena dejstvo, da so vsi odborniki po pravilih zavezani „vzbujati in razširjati katoliško narodno-zavest, braniti verske, narodne in državljanke pravice slovenskega naroda, ter sploh razširjati krščansko omiko.“ Po volitvah se je zborovanje nadaljevalo. Že v začetku je vsakdo pričakoval, da se bo predsednik spominjal vsaj v nekaterih besedah pokojnega poslanca Žičkarija, kateri je društvo ustanovil in mu bil ves čas predsednik. Levak tega prej in tudi sedaj ni storil! Navzoči kmetje so opazili to netaktnost in so po zborovanju izražali vsled tega svojo nevoljo. Besedo je dobil g. dr. Korosec, da govori o političnem položaju, kakor ga je odbor naprosil. Toda kaka deseterica navzočih zborovalcev, bili so liberalci in Štajercijanci v bratski zvezi, je sklenila motiti govor, ne

stvarno, ampak uprav pobelinsko z nemiri in šumom. Predsednik Levak, ne samo, da ni hotel povabljenemu govorniku narediti miru, ampak še ga je sam oviral in nazadnje tudi brezstidno napadel. Samo in edinole v tem je ta večer pokazal svojo zmožnost! Naslednji govorniki vsled takega ravnanja predsednikovega niso hoteli govoriti. Obenem je nastal po govoru velikanski hrup med zborovalci, v posameznih gručah je prišlo do burnih prizorov in zborovanje se ni moglo končati, ampak se je prekinilo do ugodnejšega časa. Zborovanje pa je imelo vendar ta dober uspeh, da so navzoči kmetje uvideli, da na strani kričačev niso njihovi prijatelji.

Laški trg. Na naši železnični postaji nahajajo se v zadnjem času uradniki, ki ne znajo ne besedice slovenski, kar je v veliko oviro prometu. Na pritožbo tukajšnjih Slovencev obljudilo pa je ravnateljstvo na Dunaju, da nastavi tu v kratkem nekaj slovenskih uradnikov. Skrajni čas je že! — Živinozdravnik R. Janeschütz (beri Jenežič) je nenadom znored. Odpeljali so ga v norišnico v Gradec, poprej pa je še v svojem stanovalju pobil vse steklenice in pohištvo ter zmetal na ulico. — Na okoliški šoli je nastavljen za provizoričnega učitelja g. J. Božič. — Pretečeni teden sta tukaj umrila dva obč. odbornika in sicer, dne 31. m. m. Karl Grad, mesar in gostilničar, star komaj 40 let, dne 1. t. m. pa veletržec g. Andrej Elsbacher v 70. letu. Oba pogreba bila sta sijajna in sta pričala o priljubljenosti umrlih. Na grob g. Elsbacherja polčila je celjska posojilnica lep trobojen trak, pevci laškega bralnega društva pa so mu zapeli v slovo „Blagor mi“ in „Nad zvezdami“. Pokojnik se je vedno počutil najbolje v družbi Slovencev; v nemško družbo v zadnjem času sploh ni zabajal. Bil je tako ljubezljivega značaja. Svetila mu večna luč!

V Sevnici ob Savi je čez zapuščino umrlega nemškega trgovca Schalka napovedan konkurs.

Cesta Solčava — Logarjeva dolina. Deželnim poslanec Hrašovec je predlagal v deželnem zboru zidanje ceste Solčava — Logarjeva dolina. Ta predlog se je izročil kulturnemu odseku. Upamo, da se kmalo začne z zidanjem te ceste, ki bo odprla promet v jednega najlepših delov slovenskih gora.

Sv. Miklavž nad Laškim. „Petdeseto leto moraš posvečevati, ker to je leto veselja“, tako pravi sv. pismo. Takšen praznik je bil dne 30. okt. pri Sv. Miklavžu. Obhajala se je dvojna zlata poroka. To je bil res dan veselja za zlatoporočence, za sorodnike in za celo župnijo, ki še takšne slovesnosti ni obhajala v svoji farni cerkvi. Bila je to lepa, očitna in slovesna zahvala za vse dobrote, za vse varstvo in za vso pomoč, katero je Bog tem zakoncem skazoval skozi petdeset let. Cerkveno slovesnost sta prišla povzdigovat čč. gg. župnika od Sv. Lenarta in od Sv. Jederti. Najše Bog podeli mnogim zakoncem takih milosti!

Vinski semenj na Vidmu ob Savi. Dne 16. t. m. priredi tamošnja kmetijska podružnica vinski semenj. Prodajala se bodo znamenita bizejlska, sremička in trškogorska vina, ki so letos posebno dobra. Kupcem se bo nudila tudi analiza izpostavljenih vin. Cenjeni vinogradniki naj blagovolijo 6. ali 7. t. m. poslati male pokušnje na Videm, kjer jih bo analiziral g. Bele. Tisti kupci, ki pridejo že 15. t. m. z večernim vlakom, naj naznajo svoje cenjeno ime predstojništvu kmet. podružnice na Vidmu, katero bo potem drage volje preskrbelo stanovanja.

Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini. Za to lepo knjigo je izdala družba sv. Mohorja v Celovcu krasne platnice. Cena za 1 komad je 1 krono, po pošti 30 v. več.

Priporočilo. Gospod S. Vertnik otvori v Mariboru na Koroški cesti blizu naše tiskarne dne 13. t. m. trgovino s špecerijskim blagom, moko, vinom, žganjem, premogom in deželnimi pridelki, ter ga našim častitim bralcem toplo priporočamo.

Cerkvene stvari.

Nova sv. maša, katero je daroval slovenski rojak č. g. dr. Franc Lukman v Rimu na vseh svetnikov dan, se je darovala za ravnega slovenskega romarja Jožeta Polancič.

V mariborsko bogoslovje so v prvi letnik sprejeti sledeči gospodje abiturienti: Bantan Albin, Barbič Mihael, Borko Jakob, Drgas Stefan, Jarh Franc, Jehart Gustav, Kolarič Karol, Kos Mihael, Kostrevc Jožef, Krajnc Karol, Kren Franc, Kuhar Anton, Pavlič Peter, Pinter Jožef, Polak Franc, Ramppre Franc, Razbornik Ivan, Rop Franc, Rožman Karol, Škof Franc, Šribar Viljem, Wester Avgust.

Sv. Križ na Belih vodah. Pobožnim častilcem Sv. Križa se naznana, da se bo v tamošnji romarski cerkvi letos obhajal sklepni romarski shod na dan sv. Katarine t. j. v soboto, dne 25. novembra. V ta namen bo že v predvečer ob 6. pridiga, pete litanijske M. B. z blagoslovi in peto angeljevo česjenje.

Društvena poročila.

Miklavžev večer priredi tudi letos bralno in pevsko društvo „Maribor“ dne 3. decembra.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Nj. ekselencia knezoškof dr. Mihael Napotnik 25 K, okrajna hranilnica Slovenjgradec 70 K, Neimenovan 5 K, zbirka na gostiji Kocpek-Fras 10 K 28 h, Rušnik Florijan kot kruh sv. Antona 5 K 20 v, Volčič Miroslav, kaplan 4 K, zbirka na trgovci g. dr. Bračiča 10 K, zbirka na gostiji Marije Rožman 3 K, dr. Gorički odvetnik 5 K, Trinkaus Ant., kaplan mesto venca na grob g. Fridauer 4 K, kaplan J. E. Kociper 10 K, Vr. 1 K 30 h, Rojnik Stefan, namestniški uradnik 10 K, Neimenovan 1 K, dr. Janko Babnik, sekcijski svetnik 10 K, † Peter Kodrič 66 K 66 h, Neimenovan 1 K, stolni župnik Moravec dve vreči krompirja, Potokar Gregor, kaplan 5 K. Vsem tisočera hvala! Prosimo še nadalje prispevkov, da moremo uspešno deliti podpore, kajti beda je velika!

Kat. podporno društvo v Celju priredi dne 21. t. m. ob 6. ari zvečer v opatiji svoj redni občni zbor, h kateremu vabi uljudno vse svoje ude. Dnevni red: 1. pozdrav predsednika; 2. zapisnik zadnjega občnega zборa se prebere in odobri; 3. poročilo tajnika in blagajnika; 4. razgovor o ustanovitvi zasebne dekliške meščanske šole; 5. nasveti. Ako pa bi ob določenem času občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje istotam drugi občni zbor, ki sklepa pri vsakoršnem številu navzočih udov. — Odbor.

V Rajhenburgu se je ustanovila dne 5. t. m. čitalnica. Predsednikom je bil izvoljen g. dr. Šmiraul.

Prošnja na rodoljube. Novoustanovljeno „Kmečko bralno in gospodarsko društvo“ v Dornovi niže Ptaju prosi tem potom že obstoječa bratska društva, ozir. posamezne gospode rodoljube dobrovoljnih daril v knjigah ali kakorkoli. Vsak najmanjši dar se hvaljevno sprejme.

Katoliško slovensko bralno društvo v Pilštanju si je izvolilo na občnem zboru dne 22. okt. 1905 sledeče novi odbor: Č. g. Franc Sinko, kapelan v Pilštanju, predsednik; čast. g. Marko Tomačič, župnik v Pilštanju, podpredsednik; g. Janko Bokalič, posestnik v Lesični, tajnik; g. Rudolf Gnus, slikar v Pilštanju, taj. namestnik; gospodična Kristina Berthold, učiteljica v Pilštanju, blagajnica; g. Ivan Regvat, trgovec v Pilštanju, blag. namestnik; g. Alojz Lapornik, tesar v Drenskemrebru, knjižničar; pregledovalcem računov sta izvoljena g. Anton Zakošek, posestnik v Drenskemrebru, in g. Janez Potočnik, posest. v Gubnem. Bog daj društvu novega uspeha!

Sloven. katol. akademično društvo „Danica“ na Dunaju je na svojem reonem občnem zboru dne 25. oktobra odbornikom izvolilo sledeče člane: Predsednik stud. phil. Ljud. Vagaja, podpredsednik stud. phil. Ivan Dolenc, tajnik stud. iur. Anton Škerbec, bla-

gajnik stud. exp. akad. Fr. Dular, knjižničar stud. exp. akad. Fr. Miklavčič, gospodar stud. iur. Ivan Vidic.

Gospodarske stvari.

Sadjerejem na znanje, da je sadno drevje pri meni naročeno od vis. deželnega deželn. odbora dovoljeno in je že na potu iz Gleisdorfa in bo dospelo te dni v Celje ozir. na Laško. V prihodnji številki naznani se dan, kedaj se bo oddalo. Občani iz sledečih župnih dobijo naročeno drevje: v Celju v dežel. drevnici:

Braslovče	160	40
Dramlje	120	50
Polzela	110	10
Šmartno na Paki	80	30
Šmartno v Rožni dolini	160	20
Solčava	10	10
s k u p a j	640	160

V deželni trsnici pri Novi cerkvi:

Črešnjice	98	40
Sv. Jošt	15	25
Št. Janž na Gorici	135	25
Skale	20	15
Skomre	15	35
Stranice	50	40
s k u p a j	333	180

V Laškem trgu:

Št. Lenart	235	125
Širje	70	40
Jurklošter	85	5
s k u p a j	390	170

V Ptiju v deželni trsnici je naslednje drevje pripravljeno kar odvzeti:

Črešnovce	210	jabolk.
Studenice	230	"
Slivnica	60	"

Sadjereci pripravite jame za sajenje, kole in potrebeni gnoj, da se drevje že sedaj v jeseni pravočasno vsadi.

Društvena naznanila.

Dekliška zveza pri Sv. Benediktu v Slov. gor. ime v nedeljo, dne 12. novembra po večernicah kako zanimiv podnevi shod. Na dnevnu redu je več deklamacij, poročilo o dosedanjem uspehu „Čebelice“. Amaлиja Letnik pa bo prednala: Kaj sem videla in izknila na svojih potovanjih. Članice, pridite polnoštevilno!

Listnica uredništva. Sv. Križ nad Mariborom: Imeli že zadnjič. — Črešnjevci: Vpošljite celo zadevo poslancem! — Studenci: Prihodnjič, danes že imamo en dopis! — Ljutomer: Ni prostora, pride. Pozdrav! — Godemarci: Mislimo, da bo več izdal, če ga kot prijatelj opomnite, nego da ga javno napademo. — Ševedidmo: Le pridno poročajte! — G. I. L.: Za to številko prepozno! — Belevode, Sv. Anton v Slov. gor.: Istotako!

Loterijske številke.

Gradec 4. nov.: 7, 58, 25, 63, 42.
Dunaj 4. nov.: 25, 1, 42, 16, 79.

Tržne cene

v Mariboru od 29. okt. do 4. nov 1905.

Živila	100 kg	od		1
		K	n	
Pšenica	16	60	17	40
rž	14	60	15	40
ječmen	15	40	16	40
oves	14	80	15	60
koruza	16	40	17	20
proso	16	60	17	40
ajda	13	60	14	40
seno	4	70	5	80
slama	8	80	4	20
		1 kg		
fizola	—	24	—	28
grah	—	48	—	52
leča	—	72	—	76
krompir	—	—	—	7
sir	—	36	—	40
surovo maslo	1	70	1	72
maslo	2	20	2	40
čapek	—	40	1	50
zelje, kislo	—	22	—	26
repă, kisla	—	20	—	24
		1 lit.		
mleko	—	—	—	20
smetana, sladka	—	40	—	56
„ kislá	—	60	—	68
		100 glav		
zelje	6	—	7	50
		1 kom.		
jajce	—	—	—	8

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravnosti se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.

Hlša, enonadstropna, dobro zidana, najeminska, dve kleti in trgovina v hiši, blizu koroškega kolodvora, se po ceni proda. Vpraša se Bankalarigasse št. 4, Maribor. 609 10-9

Enonadstropna hlša, 10 let dače prosta, blizu šole in cerkve z mesarijo, da za klati 600, sto gl. plačajo. stranke na leto, je za 7200 gl. na prodaj. Lahki plačilni pogoji. Naslov Nekrep Jožef, tesarski mojster Maribor, Koroško predmestje. 691 6-4

2 hlši in dva lepa stavbinska prostora nasproti okrožni sodniji (Blumengasse) se po ceni prodastn. Vpraša naj se v trgovini barv, Grajska ulica 16, v Mariboru. 704 3-8

Harmonika, popolnoma nova, nepokvarjena, fino, trpežno, praktično izdelana, polugramatična, na štiri vrste, se po ceni proda. Natančneje se izve pri Jožefu Zernec v Spodnji Kungoti, pošta 702 5-8

Nova hlša z enim nadstropjem, močno zidana, se proda za 8400 gl. Lep vrt, 2 svinska hleva, velika pralna kuhinja, velika klet, najemnina 44 gl., izplačati je 4000 gl., drugo ostane. Studence pri Mariboru, Schulgasse 9. 717 4-3

Hlša z gospodarskim poslopjem, zraven lep vinograd in polje se radi smrti takoj proda. Lega na lepem kraju. Naslov: Alojzija Golob v Slemenu, Selnica ob Dravi. 718 3-3

Več sto cepljenih trt je na prodaj v Mariboru, Koroška ulica 84. 750 2-1

Prenovljena hlša, dobro zidana, z opeko krita, 3 sobe, 1 kuhinja, lepa klet za vino, hlev za krave in svinje, lep virogard, njive in mali sadosnoki, je na prodaj tri četrt ure od Maribora v Karlovini. Posestvo meri 2^{8/9}, orala. Cena 1700 gl. Na posestvu je vknjizeno 500 gl. branilnice. Posestnica gospa Neža Gselmann. 731 2-2

Mlin, jako lep s tremi kamni, skladiščem in stanovanjem ter električno razsvetljavo se zaradi preselitve za nizko ceno v najem da. Mlin je celo leto obilno z delom obložen. Reflektanti naj se obrnejo na lastnika Henrika Dobnik v Zrečah pri Konjicah. 732 3-2

Ena, vili podobna hlša, 10 let dače prosta, pri lepi razgledni cesti s 5 sobami, 4 kuhinje, klet, kuhinja za perilo, trije svinski hlevi, dva lepa vrt; stranke plačajo na leto 300 gl., je za 3800 gl. na prodaj. Naslov: Jožef Nekrep, tesarski mojster v koroškem predmestju, Maribor. 733 4-1

Cudovito ceno proda svoje blago vsled preselitve trgovca z manufakturnim blagom Anton Strableg v Mariboru, Glavni trg št. 20. 715 2-2

2 hlši in dva lepa stavbinska prostora nasproti okrožni sodniji (Blumengasse) se po ceni prodasta. Vpraša naj se v trgovini barv, Grajska ulica 18, v Mariboru. 704 3-2

Harmonika, popolnoma nova, nepokvarjena, fino, trpežno, praktično izdelana, polugramatična, na štiri vrste, se po ceni proda. Natančneje se izve pri Jožefu Zernec v Spodnji Kungoti, pošta 702 5-8

Več sto cepljenih trt je na prodaj v Mariboru, Koroška ulica 84. 750 2-1

Dve zidani hlši v Novicerki pri Celju, z opeko kriti, prva enonadstropna, druga pritlična, obe v dobrem stanu, proda županstvo istotam. Pri vsaki je vrt za zelenjavno. Pinter, župan. 746 3-1

Dražba cerkvenega vina. Dne 14. novembra t. l. se bo v Ritoznoju (Rittersberg) po 10. uri predpoldne cerkveno vino 1905. okol 9 polovnjakov po dražbi prodalo. Župni urad v Slov. Biestrici. 745 1-1

Branjarija je na prodaj, dobro mesto v Studencih, Lembacherstrasse 8. 740 1-1

Kuverte
s firmo
priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Proste službe.

Dva učenca, ki sta veča slovenskega in nemškega jezika, sprejme takoj Alojzij Gnišek, trgovina z manufakturnim blagom v Mariboru. 685

Priden fant, ki se hoče čevljarstva izučiti, se takoj prejme pri Leop. Gusel, Maribor, Bergstrasse 8. 718 3-3

Najemnik za gospodarstvo na deželi se izše v okolici mesta Maribora. Kje pove uprav. lista. 747 1-1

Krojaški pomočnik išče dela. Na slov pove gospod Simon Riegler, Sv. Martin pošta Vurbek pri Ptaju. 738 1-1

Služba organista in cerkovnika v Ribnici na Pohorju je razpisana do 1. decembra, nastop ob novem letu. Od duhovnika priporočeni ceciljanci imajo prednost. Priporoča se osebna predstava. Cerkveno predstojništvo v Ribnici na Pohorju. 749 3-1

Kupi se.

Mal mljin na vodo s stalnim prometom, na Srednjem ali Spod. Štajerskem se želi kupiti ali pa v najem vzeti. Dopisi naj se pošljajo Francu Kocbeku, krčmarju pri Sv. Ani na Krembergu, (via Cmurek). 716 3-3

V najem se da.

Mlin, s tremi teki pri državni cesti blizu Vranskega s posestvom vred se da v najem. Pogoji se zvedo pri g. Ivanu Blatnik, veleposestniku na Ločici, P. Vransko. 736 3-1

Zahvala.

Celo zavarovano svoto 1000 K izplačala mi je za škodo po ognju zavarovalnica „Concordija“ po zastopniku Vinc. Zormanu pri Sv. Trojici v Slov. gor. Priporočam „Concordijo“. 747 1-1

Franco Satler
v Bišu. m. p.

Vizitnice priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak gladobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih bolezni, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izbornno proti hripanosti in prehlajenju. Lečijo vse bolečine na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smelete manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom: 488 20-14

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaestorica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4 K.   **4 ducate (48 steklenic) 14 60 K.**
2 ducata (24 steklenic) 8 K.   **5 ducatov (60 steklenic) 17— K.**
3 ducate (35 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato najam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Barefinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, civilnjak; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,
Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Cepljene trte na suho

so na prodaj!

Podlaga edino Rip. Portalis čez 10.000 komadov in sicer: 2500 špon rumeni, 2500 Laški rilček, 200 Traminec, 1500 Silvanec, 1800 Burgunder beli in 400 Nemški rilček.

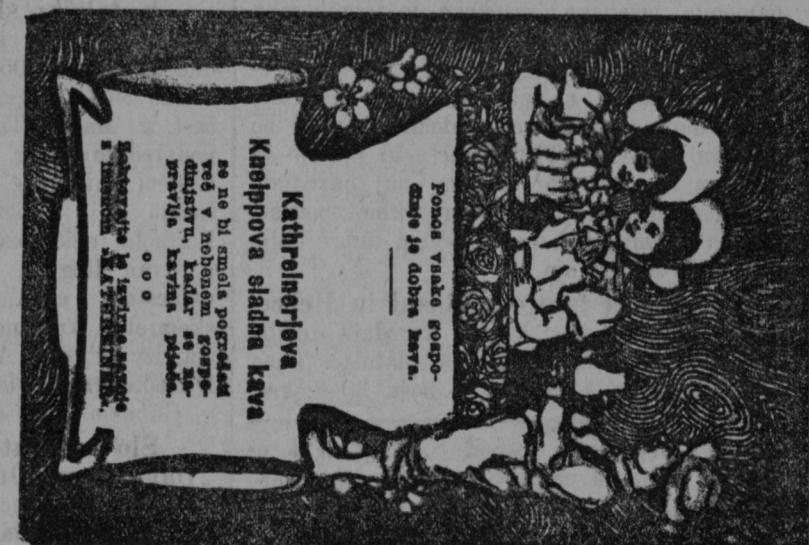
1. Dveletne trte, katere niso bile izkopane ter izvanredno močne, dobro zarašene in vkoreninjene; cena je 1000 komadov 160 K. 747 4-1

2. Enoteletrne I. vrste 140 K za 1000 kom.

Za čistost sort se jamči. Pri naročilu je poslati 20% are. Trte se bodo izkopale spomladis ali pred odcvetjem, kadar jih naročenec želi imeti.

Ivan Čuš in Anton Šegula
v Hiaponcih

posestnika in uda novoustanovljene trtničarske zadruge pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pošta Juršinci pri Ptaju.

Tomaževa žlindra

je vsled obile vsebine fosforove kisline najboljše in ob enem naje nejšem umetno gnojilo za vinograde in travnike. Stern Marke

Poučne spise, navodila o uporabi in ponudbe pošilja 717 4-3

P. Majdič, trgovina z železnino „MERKUR“ Celje

zastopnik Tomasovih tovaren z. z. o. p. v Berolinu.

To gnojilo se še sedaj lahko trosi površno na jesensko setev in se tudi že sedaj labko za spomladno setev na prahu trosi.

Orehe, žetod, sižol, sploh vse deželne pridelke kupi Ant. Kolenc v Celju.

709 5-3

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad

več tisoč suho cepljenih trt na prodaj

in sicer cepljene na Rip. Portalis: 2000 žlahtnina bela in rudeča, 10000 Laški rilček, 1500 Nemški rilček, 2000 Silvanec, 500 Kapčina modra, 2000 beli Burgundec, 2000 Rulanec, 2000 Traminec, 1000 Šipon rumeni. — Cepljene na R. Monticolo: 1000 Laški rilček.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po 140 K 1000 komadov. Divjake od R. Portalis prodajam po 20 K 1000 kom. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote.

Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za v jeseni odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. — Naročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. — Zabojev in voznine na kolodvor ne računam.

632 10-8

**Anton Slodnjak,
trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.,
pošta Juršinci pri Ptaju.**

Svoji k svojim!

Opozljamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadrugo

CROATIA

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.
Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnino, živino in pridelke proti ognju po najnižih cenah.
Vsa pojasnila daje: **Glavni zastop „Croatia“ v Mariboru, Koroška cesta št. 50.** 713 51-3
Zastopniki se izčijo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

OKLIC!

Naznanjam, da prodajam izvrstno špecerijsko in pleteno blago kakor tudi železno posodo po najnižji ceni, n. pr.:
Surova kava v žalkiščih po pošti 4 $\frac{3}{4}$ kg samo K 11.—
Izvrstna kava po imenu Java 4 $\frac{3}{4}$ " " 13.—
Vsak teden novo žgana kava 1 " " 3.—
Najboljši čaj „Soucheng“ 1 $\frac{1}{4}$ " " 1'50.—
— Vzorci za špecerijsko blago brezplačno. —
Z najboljšo postrežbo se priporočam 712 18-3

Anton Korošec,
trgovina mešanega blaga v Radgoni
samo na Griesu pri murskem mostu,
v lastnem poslopu.

Vizitnico

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pozor!
Bralna in izobražev. društva!
Pozor!

Ali že imate

ČRTICE

30 povestic iz življenja slovenskega ljudstva?
Cena 1.— K, po pošti 10 v več.
Naročnina naj se pošilja na naslov

Iv. Baloh, Menges,
Kranjsko. 701 3-3

oooooooooooo
Razglas.

Z ozirom na razglas c. kr. štajerskega namestništva z dne 18 avgusta 1905, št. 38272, o vršitvi dopolnilne volitve trgovinske in obrte zbornice v Gradcu, kateri je bil razglasen v „Grazer Zeitung“ z dne 20. avgusta 1905, št. 190, se s tem na znanje daje, da je podpisana volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu sestavila imenike upravičenih volilcev, vredjene po davčnih okrajih.

V svrhu vlaganja morebitnih ugovorov bodo ti volilski imeniki javno razgrnjeni od dne 6. novembra do vštetega 20. novembra 1905 za celi zbornični okraj v pisarnici trgovinske in obrtno zbornice v Gradcu, Neuthorgasse št. 57, I. nadstropje, in za vsak davčni okraj (izvzemši davčna okraja Gradeč mesto in Gradeč okolica) pri c. kr. davčnih uradih med navadnimi uradnimi urami.

Te ugovore je vložiti pismeno in neposredno pri c. kr. volilni komisiji za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu, Neuthorgasse št. 57, I. nadstropje, v zgoraj omenjenem roku, in sicer tako, da se isti izročijo najpozneje dne 20. novembra 1905 pred poštnim sklepom c. kr. pošti.

Volilcem, kateri imajo v več volilnih razredih volilno pravico, je dano na voljo, se izreči vsak čas, najpozneje pa neposredno pred izvršitvijo volilne pravice pri c. kr. volilni komisiji, v katerem volilnem razredu bočejo vršiti volilno pravico, ker drugače ostanejo isti uvrščeni v tistem volilnem razredu, v katerem plačujejo najvišji davek.

Vse vloge upravičenih volilcev pošljajo se c. kr. volilni komisiji po pošti poštne prosto, če se v nadpisu pristavi: „V volilnih zadavah trgovinske in obrtno zbornice v Gradcu.“

Na podlagi popravljenih volilskih imenikov bo c. kr. volilna komisija izdala izkaznice in glasovnice za volitev ter jih razposlala z razpisom volitve upravičenim volilcem potom c. kr. pošte.

Končno se opozarja, da se je volilni red za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu, katerega je potrdilo c. kr. trgovinsko ministrstvo z ukazom z dne 18. decembra 1901, štev. 4999 trg. m., razglasil v „deželnem zakoniku in ukaznem listu za vojvodino Štajersko“, XXIX. kos letnika 1901, pod št. 89.

GRADEC, dne 31. vinotoka 1905.

744 1-1

C. kr. volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu.

Oklic.

743 1-1

Podpisana sodnija daje na znanje, da je Ana Lampret, posestnica, sedaj stanujoča pri Jožefu Oberki, posestniku in trgovcu v Oplotnici, svojemu možu Juriju Lampret, posestniku v Brju, občina Vrhole, odpovedala v smislu § 1238 o. drž. zak. pravico do zastopstva glede vsega njej pristoječega premoženja, zlasti glede nji lastne polovice zemljišča vlož. št. 178 davčne občine Vrhole.

C. kr. okrajno sodišče Konjice, oddel. I.,
dne 30. oktobra 1905.

B. Talento,

prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs Sofjni trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova ulica. 62 26-24

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48-31

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Aloju Quandestu v Mariboru, Gospaska ulica.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru
se priporoča
v razna tiskarska dela.

Javno priznanje.

Podpisani izrek našej edini domači zavarovalni zadrugi „Croatia“ v Zagrebu svoje priznanje za vestno cenjenje in kulantno izplačilo v znesku po K 6835·66 v gotovini.

V OGULINU, dne 10. okt. 1905.

741 1-1 Za Miloša Maraviča: **Ilija Vurdelja.**

Oddaja stavbe

novega enonadstropnega šolskega poslopja s 3 učnimi sobami, edno sobo za učila in konference, 2 nadučiteljevih stanovanj in sestoječim iz ene večje in dveh manjših sob in kuhinje, kletmi, edno sobo za 2. učitelja in s potrebnimi hodniki in drugimi prostori v Bočni.

Ustmena zniževalna dražba se bo vršila v ponedeljek, dne 13. listopada 1905 ob 9. uri predpoldne v šolskem poslopu v Bočni.

Stavba se bo le enemu glavnemu podjetniku oddala.

Izklicna cena znaša 35 290 K.

Stavbeni operat, sestoječ iz stavbenih načrtov, stroškovnika, stavbnega dovoljenja in stavbenih pogojev, je v upogled razpoložen v šolski pisarni v Bočni in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsek dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku po 3529 kron.

Krajni šolski svet Bočna,

dne 20. oktobra 1905.

Fran Štiglic, načelnik.

739 1-1

Vinogradniki, pozor!

Imam letosnjico jesen, in prihodnjo spomlad 30.000 na suho cepljenih amerikanskih trt na prodaj, cepljene na Rip. portalis, in sicer: 10.000 silvaner, 5000 rulender, 5000 laški rilček, 1000 beli burgundec, 1000 šipon rumeni, 1000 traminer, 500 muškat rumeni, 500 žlahtnina, 1000 izabela, na solonis: 800 traminer, 700 silvaner. Te enoletne trte so dobro zarašcene in vkoreninjene prodajam I vrste 1000 kom. 140 K.

2000 kom. laški rilček, dveletni, cepljene na Rip. portalis cena tem po dogovoru.

Pri naročilu blagovolite poslati 10% are od naročene svote. Trte se pošljajo le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za jeseni odvzete trte sprejemam do 15. novembra t. l. — Naročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge.

737 6-1

Janez Šegula,

veleposestnik v Hlaponcih,
p. Juršinci pri Ptaju.

J. SMEH,

v Slovenski Bistrici,
Šolska ulica št. 69 (v hiši stare loterije)

Papirna trgovina in galerijsko blago, zaloga c. kr. šolskih knjig itd. priporoča zalogo šolskih knjig in vseh šolskih potrebščin, koledarje, tiskovine za preč. župnijske- in sl. občinske urade, šolska vodstva i. d., molitvenike, rožne vence, cvetlično perje in papir, pisalno in risalno orodje, galerijsko blago, razglednice itd. zagotavlja točno postrežbo po najnižjih cenah.

Tudi se sprejmejo knjige v vezanje in vsa v tiskarsko obrt spadajoča dela v naročitev. Oskrbe so tudi razglednice po najnižjih cenah.

711 3-8

za katero jamčijo okraji:
Gorjigrad, S evnica, Šoštanj,
Šmarje pri Jelšah in Vransko
za popolno varnost vlog
in za njihovo po pravilih
določeno obrestovanje do

in petek dopoldne, za druga opravila pa je radnica odprta vsaki dan ob navadnih urah. — Hranilne vloge obrestuje po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljisko varnost po 4 3/4 odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4 1/2 odstotkov obresti.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

Narodni dom

721 -11

neomejene visokosti,
ima čez sedaj štiri
milijone kron
hranilnih vlog.

Hranilnica posluje
s strankami vsak torek
— Hranilne vloge obre-
stuje po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljisko varnost po 4 3/4 odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4 1/2 odstotkov obresti.

Podpisani naznanjajo vsem prijateljem in znancem pretužno vest o nagli smrti ljubljenega očeta

Antona Horvat, veleposestnika,

ki je po dolgi, mučni bolezni dne 28. oktobra ob 11. uri zjutraj v 75. letu svoje dobe, večkrat previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se je vršil dne 30. oktobra, dopoldne ob 9. uri, iz hiše žalosti. Sv. zadušne maše se bero v župni cerkvi sv. Andreja v Makolah.

Povodom smrti izrekamo vsem onim, ki so nam v teh britkih urah skušali olajšati žalost, prisrčno zahvalo.

Zlasti se najtopleje zahvaljujemo mil. g. kanoniku Hajšeku z ostalo duhovščino, slav. tržanom, učiteljstvu, pevskemu zboru, čast. damam in vsem ostalim spremjevalcem, ki so tako ginaljivo izkazali predragemu pokojniku zadnjo čast.

Makole, dne 30. okt. 1905.

742 1-1

Ana Horvat,
veleposestnica.

Andrej Horvat,
Jože Horvat,
kmeta.

Marija in Jera roj. Horvat.

Pozor! Citaj!
440 52-18
Bolnemu zdravje!

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranejo krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranijo mrzlino in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolesti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolesti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kneščki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslov: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu štv. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastareemu kašlu, boleinam v prsih, zamolklosti, hriposti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolezinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje ravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Služba organista in mežnarja

pri Sv. Petru niže Maribora se odda s 1. decembrom t. l. Oženjeni prošnjiki — Cecilijanci — imajo prednost. Pogoji ugodni. Prošnje do 12. novembra t. l. na župni urad.

733 2-2